

Studiegids 2024 – 2025
Bacheloropleiding Film en Televisie
Regie Documentaire – Jaar 1

Nederlandse Filmacademie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding Regie Documentaire	3
2. Beroep en werkveld van Regie Documentaire	4
3. Team van Regie Documentaire.....	5
4. Globaal programma Regie Documentaire.....	6
Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4.....	6
Programmaoverzicht jaar 1	7
5. Detailbeschrijvingen programma jaar 1.....	8
Blok 1: Film als kunstvorm	8
Blok 2: idee ontwikkeling.....	9
Blok 3: Visual storytelling	11
Blok 4: Sound design en montage	12
Blok 5: Documentaire.....	13
Blok 6: Fictie	15
Specialisatieprogramma Regie	16
Specialisatie 1: Introductie.....	17
Specialisatie 2: Zelfportret.....	17
Specialisatie 3: Van idee naar verhaal & Spelregie	18
Specialisatie 4: Research	18
Specialisatie 5: Idekaloog.....	18
Specialisatie 6: De kracht van obstructie & de kracht van geluid	19
Leerlijn Communicatie en artistiek leiderschap.....	19
Leerlijn Filosofie	20
Bijlage 1. De eindcompetenties van de opleiding	21

1. INLEIDING REGIE DOCUMENTAIRE

De afstudeerrichting Regie Documentaire stelt zich ten doel regisseurs op te leiden die binnen een veranderend werkveld breed en flexibel inzetbaar zijn. Regisseurs die zowel beschikken over ambachtelijke vaardigheden als een eigen signatuur kunnen laten zien en die zich op basis hiervan duidelijk kunnen profileren in het werkveld en zich kunnen onderscheiden van andere regisseurs. Per lichting wordt gezocht naar diversiteit in voorkeuren en talent voor genres en platforms (bioscoop, televisie(serie), online & transmediale producties).

Belangrijk aandachtspunt voor de opleiding regie documentaire is dat verbreding niet tot vervlakking mag leiden, ambacht en techniek hand in hand gaan met creativiteit, verdieping en artistieke zelfrealisatie. Constante factor is dat de filmacademie en de regie afdeling bij uitstek verhalenvertellers opleidt in de cinematografische traditie.

Het curriculum van de Regie Documentaire afdeling wordt in sterke mate bepaald door de grote gezamenlijke (film)oefeningen die deels de beroepspraktijk nabootsen. Om regiestudenten beter voor te bereiden op die veranderende beroepspraktijk, is er ook ruimte binnen het curriculum om zelf leertrajecten te ontwikkelen die passen bij je eigen ambities. Ook streeft de Regie Documentaire afdeling binnen de Filmacademie naar meer ruimte voor vakspecifiek onderwijs, kleinere, gevarieerdere oefeningen en meer mogelijkheden tot experiment.

Daarnaast moeten studenten zich bewust worden van hun (toekomstig) cultureel ondernemerschap. Dit betekent niet alleen dat ze zich ontwikkelen tot makers die de kennis en vaardigheden hebben om flexibel en multi-inzetbaar te zijn, maar die ook een grondhouding van nieuwsgierigheid, zelfredzaamheid en aanpassingsvermogen hebben.

2. BEROEP EN WERKVELD VAN REGIE DOCUMENTAIRE

De regisseur documentaire bedenkt het onderwerp voor de documentaire of zet dit naar zijn/haar hand, doet de research of stuurt deze aan, geeft zijn/haar visie op het onderwerp en inspireert en motiveert de mensen zowel voor als achter de camera en in het postproductieproces. Tijdens het gehele maakproces overlegt de regisseur met de producent, crew en eventuele financiers over hun creatieve en/of inhoudelijke input.

Actuele ontwikkelingen

Documentaires zijn de afgelopen 15 jaar zichtbaarder geworden. Narratieve technieken zoals vergelijkbaar met speelfilms hebben het genre ook in de bioscoop (financieel) succesvol gemaakt en worden veelvuldig toegepast. Ook de artistieke documentaire blijft zijn weg vinden naar filmtheaters en filmfestivals. Daarnaast zijn lange documentaires en korte documentaire series populair geworden op commerciële online platforms zoals Netflix, Videoland, HBO en Amazon. Documentaires blijven ook een belangrijke plek innemen in de programmering van de Publieke Omroep, zowel op de reguliere TVzenders als online.

Het huidige werkveld is hoog competitief, maar de digitalisering en nieuwe platformen hebben vele nieuwe mogelijkheden gebracht. Het bereik is diverser, in potentie internationaal en kan online meer toegespitst worden.

Nieuwe financieringsmogelijkheden zijn volop in ontwikkeling, zoals crowdfunding en sponsoring. Verschillende fondsen (Filmfonds, CoBOfonds), omroepen, NPO en Videoland hebben gerichte talentontwikkelingsprogramma's om nieuwe generaties documentairemakers kansen te geven.

3. TEAM VAN REGIE DOCUMENTAIRE

Het onderwijs wordt verzorgd door een vast team aangevuld met een aantal gastdocenten, coaches en consultants. Het vaste team zorgt ervoor dat het programma en de uitvoering ervan kwalitatief goed zijn. Dit team vormt de kern van de afstudeerrichting en bestaat uit:

- Annemiek van der Zanden - studieleider regie documentaire
- Astrid Bussink – docent regie documentaire
- Annelie Spaans – coördinatie en ondersteuning (vanuit onderwijsbureau)

De studieleider is verantwoordelijk voor:

- de inhoud van het onderwijsprogramma als geheel
- de opbouw en de samenhang van dat onderwijsprogramma
- het aansturen van de uitvoering van het onderwijs
- het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs
- selecteren en begeleiden van geschikte gastdocenten
- bijhouden en bewaken van de studievoortgang van studenten
- overleggen met het werkveld over de eindkwalificaties en het onderwijsprogramma

De vaste docenten verzorgen zelf diverse onderdelen van het programma zoals het geven van lessen en het begeleiden en coachen van enkele oefeningen, en zijn mede verantwoordelijk voor de inhoud van het programma.

Gastdocenten, coaches en consultants zijn (deel)verantwoordelijk voor de inhoud van het programma:

- Albert Elings (filmmaker),
- Eugenie Jansen (filmmaker),
- Niels van Koevorden (filmmaker/cinematografer),
- Petra Lataster (filmmaker),
- Menno Otten (filmmaker)
- Soraya Pol (researcher, filmmaker)
- Liza Kemman (researcher)
- Ger van Westing (journalist, eindredacteur)
- Martijn Bleekendaal (filmmaker)
- Coco Schrijber (filmmaker, schrijver)
- Tessa Louise Pope (filmmaker)
- Mijke de Jong (filmmaker, schrijver)
- Tom Fassaert (filmmaker)
- Shamira Raphaëla (filmmaker)
- Nathalie Crum (filmmaker)

Medewerkers van het onderwijsbureau ondersteunen de studieleider en (gast)docenten bij de organisatie en de uitvoering van het onderwijs. Zij zorgen ervoor dat alles zo goed mogelijk verloopt.

Het *propedeuse*team coördineert en ondersteunt het gemeenschappelijke onderwijs:

- Lonneke Worm - programmahoofd propedeuse
- Fleur van Berge - coördinatie & schrijfcoach propedeuse (vanuit onderwijsbureau)
- Blokdocenten (deze staan vermeld bij ieder blok) – hoofddocenten van een blok

4. GLOBAAL PROGRAMMA REGIE DOCUMENTAIRE

Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4

Propedeuse: basisjaar

- de propedeuse bestaat grotendeels uit een gemeenschappelijk programma met alle afstudeerrichtingen van de Filmacademie
- het biedt een (gezamenlijke) introductie op filmmaken en de verschillende disciplines
- in het programma spelen kleine praktijkoefeningen een belangrijke rol
- drie grote filmfestivals (NFF, IDFA, IFFR) worden bezocht, met opdrachten
- er is een specialisatieprogramma van de afstudeerrichtingen documentaire en fictie regie opgenomen (regiestudenten volgen in het eerste jaar hetzelfde studieprogramma)
- aan het eind van de propedeuse wordt vastgesteld of je geschikt bent om door te gaan naar de hoofdfase van de afstudeerrichting

Tweede jaar: ambacht en samenwerken

- vanaf nu werken studenten vooral vanuit de eigen afstudeerrichting
- een aantal gemeenschappelijke praktijkoefeningen staan centraal, waarin je o.a. middels samenwerken leert hoe het is om artistiek leidinggevend te zijn
- vakinhoudelijke voorbereiding op deze oefeningen met veel aandacht voor de ambachtelijke kant en de creatieve ontwikkeling van de student
- nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- aandacht voor reflectie op inhoud, samenwerking en het leerproces

Derde jaar: verdiepen en onderzoeken

- focus op verdiepen en onderzoeken van filmische mogelijkheden, maar ook van de eigen ambachtelijke en artistieke mogelijkheden en ambities
- een kleinere en een grote gemeenschappelijke praktijkoefening
- vakspecifieke praktijk / theorie
- start voorbereiding 4^e jaarsfilm
- ruimte voor individuele invulling leertraject

Vierde jaar: profileren en bewijzen

- voornamelijk in het teken van de 4^e jaarsfilm(s)
- ruimte voor individuele invulling leertraject zoals: filmplan /stage /persoonlijk project
- voorbereiding beroepspraktijk-cultureel ondernemerschap

Een overzicht van de eindcompetenties (dat wat een student aan het eind van de opleiding, als beginnende beroepsbeoefenaar, moet kunnen) is te vinden in Bijlage 1. Meer informatie over de doelen van de opleiding is te vinden in paragraaf 3.2 van het algemene deel van de studiegids.

Programmaoverzicht jaar 1

Het eerste jaar, de propedeuse, biedt een stevige algemene basis voor het professionele filmmaken en vormt daarmee het fundament van het vierjarige onderwijsprogramma. Studenten van alle afstudeerrichtingen samen volgen grotendeels een gemeenschappelijk programma waarin de 'fundamentals' van het filmmaken aan bod komen, zowel artistiek/inhoudelijk als technisch. Basistheorie, kleine praktijkoefeningen en festivalbezoek wisselen elkaar af en zo maken alle studenten kennis met het filmvak in de brede zin van het woord.

Daarnaast is er een specialisatieprogramma waarin je samen je vakklasgenoten dieper kennis maakt met artistieke/inhoudelijke en technische vaardigheden van je eigen afstudeerrichting.

- Gemeenschappelijk programma
  - Blok 1: Film als kunstvorm 7,5 EC
  - Blok 2: Idee ontwikkeling 7,5 EC
  - Blok 3: Visual storytelling 7,5 EC
  - Blok 4: Sound Design en montage 7,5 EC
  - Blok 5: Documentaire 7,5 EC
  - Blok 6: Fictie 7,5 EC

- Specialisatieprogramma Regie 15 EC
  - introductie van het vak Regie (documentaire & fictie)
  - specialisatie 1: introductie
  - specialisatie 2: zelfportret
  - specialisatie 3: Van idee naar verhaal & spelregie
  - specialisatie 4: Research
  - specialisatie 5: Idekaloo
  - specialisatie 6: de kracht van obstructie & de kracht van geluid
  - leerlijn communicatie & artistiek leiderschap
  - leerlijn filosofie

Je kunt in het propedeusejaar nader onderzoeken of je opleidingskeuze de juiste is. Andersom is het voor de opleiding een gelegenheid om nader te onderzoeken of je geschikt bent voor de opleiding. Aan het eind van het schooljaar wordt formeel vastgesteld of je aan de eisen voldoet om toegang te krijgen tot de hoofdfase van je afstudeerrichting. Deze eisen staan beschreven in artikel 11 van de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Wanneer je alle onderdelen van de propedeuse met succes hebt afgerond, en dus de 60 studiepunten behorend bij jaar 1 hebt behaald, ontvang je een propedeusegetuigschrift.

5. DETAILBESCHRIJVINGEN PROGRAMMA JAAR 1

Blok 1: Film als kunstvorm

Het blok 'Film als kunstvorm' is de eerste van de zes blokken waaruit het gemeenschappelijke deel van de propedeuse bestaat. Logischerwijs staat het vooral in het teken van kennismaken. Kennismaken met elkaar, in de jaargroep en in je vakklas, met docenten en medewerkers, met het gebouw. Maar ook met hoe het er op de Filmacademie aan toe gaat, hoe het onderwijs in elkaar zit en wat er van je verwacht wordt.

Inhoudelijk biedt het blok een introductie op de filmgeschiedenis en de dramaturgie. Wat verstaan we onder 'film'? Hoe verhoudt het zich tot andere kunstvormen? Hoe verhouden goede films van nu zich tot de (film)geschiedenis? Wat maakt een verhaal tot een goed verhaal? En dan vooral: de rol daarbij van de dramatische structuur.

Dit blok bestaat naast enkele theoretische verkenningen voor een belangrijk deel uit goed naar films kijken en deze analyseren. Klassiekers uit de filmgeschiedenis, maar ook actuele films die dit jaar draaien op het Nederlands Film Festival (NFF) in Utrecht. Daartoe leer je gebruik te maken van een analysemodel. Daarnaast ga je ook praktisch als maker aan de slag door allemaal een persoonlijke audiovisuele monoloog te realiseren en te ervaren wat dat met je doet als filmmaker.

Literatuur/ leermiddelen

- David Cook, a history of film
- David Howard end Edward Mabley, The Tools of Screenwriting, 1995

De kosten voor alle leermiddelen van de propedeuse zijn reeds betaald in de leermiddelenbijdrage. De literatuur wordt uitgedeeld tijdens de lessen.

Leerdoelen

Na afloop van dit eerste blok kun je:

- De basiskenmerken en –principes van de dramatische structuur van een vertelling herkennen en de werking ervan uitleggen en verklaren
- Scripts van anderen analyseren en er een interpretatie over verwoorden m.b.v. basisbegrippen uit de dramaturgie
- Films van anderen analyseren en er een mening over verwoorden
- Jouw huidige kwaliteiten als beginnend filmmaker aangeven (nulmeting)
- Aangeven hoe het voor jou was om als filmmaker met anderen aan iets persoonlijks te werken
- Je huidige sterke en minder sterke punten aangeven m.b.t. schriftelijk communiceren (Nederlands) en m.b.t. samenwerken

Daarnaast heb je ook gewerkt aan enkele lange termijn doelen die pas later worden getoetst en beoordeeld:

- Het specifieke van film en de verschillen en de overeenkomsten tussen film en andere kunsten schetsen
- De hoofdlijnen van de geschiedenis van de narratieve film/documentaire (cinema/tv/online) schetsen en daarbij de belangrijkste kenmerken van de verschillende perioden aangeven
- Enkele belangrijke klassieke films of filmfragmenten in eigen woorden historisch duiden

Blokdocenten

Ellen-Alinda Verhoeff, Menno Otten en René van Uffelen

(Gast)docenten voorgaande jaren:

Amrita Das (diversity facilitator), Daan van den Hurk (filmpianist), Anna de Beus & Ed Caffin (docenten professionele ontwikkeling), Elvira Porcedda (scenario).

Onderwijsvorm

Een mix van colleges, individuele opdrachten, groepsopdrachten en festivalbezoek.

Contacttijd

120 uur

Toets

Na afloop van het blok gaan we na of je de leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald aan de hand van drie toetsopdrachten:

- Scriptanalyse van een korte film
- toetsopdracht Nederlands Film Festival (NFF)

Beoordeling

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- Je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- De toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

Herkansing

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

Studiebelasting

7,5 EC (210 uur)

Blok 2: idee ontwikkeling

In dit blok gaat het om de ontwikkelingsfase: hoe kun je een idee of concept voor een film ontwikkelen? Hoe kom je aan een goed idee en hoe ontwikkel je dat tot een verhaal geschikt voor een documentaire of fictie film? De 'werkelijkheid' staat daarbij centraal als thema. Wat is die 'werkelijkheid'? En hoe kun je die werkelijkheid benaderen vanuit een documentaire- en fictief oogpunt?

Week 1 en 2 zijn gericht op het onderzoeken en ontwikkelen van idee voor korte fictie film, Week 3 en 4 zijn gericht op het ontwikkelen van een documentaire idee.

Tijdens dit blok bezoeken we het documentaire festival IDFA. Dit is het grootste en belangrijkste internationale filmfestival op het gebied van de documentaire. We gaan documentaires bekijken die filmisch gezien belangwekkend of vernieuwend zijn, die relevant zijn voor de huidige maatschappij en die de kijker ertoe brengen na te denken, te discussiëren en vragen te stellen. We sluiten IDFA af met een betoog van een voor jou toonaangevende documentaire.

Films

De filmlijst is te vinden in de digitale leeromgeving (DLO) voor dit blok.

Leerdoelen

Na afloop van dit blok kun je:

- Op basis van research een idee vinden en ontwikkelen naar een gegeven vorm
- Bij deze ontwikkeling de basiskenmerken en -principes uit de dramaturgie inzetten
- In een eenvoudig filmplan; motivatie, verhaal, dramatische potentie en personages omschrijven
- Een filmidee presenteren
- Op constructieve wijze elkaar feedback geven en ontvangen (peer feedback)
- Aangeven hoe tijdens de ontwikkelfase de creatieve samenwerking verloopt en reflecteren op jouw rol tijdens de opdrachten
- Aangeven op welke manier je verhalen in de buitenwereld kunt ontdekken
- Aangeven hoe je je als filmmaker verhoudt tot de buitenwereld

Blokdocenten

Astrid Bussink, *Ellen-Alinda Verhoeff*, Eva Eissenloeffel

(Gast)docenten voorgaande jaren:

Ido Abram (*presenteren*), Manon van der Sluijs (*research*), René van Uffelen&Menno Otten (*film in context*), Eva Eisenloeffel (*productie*) Zara Dwinger (*scenario&regie*), Tom Fassaert (*regie*), Sander Burger (*regie*).

Onderwijsvorm

Het blok bestaat uit een aantal (gast)colleges waarin o.a. begrippen als research, invalshoek, vorm, conflict, synopsis, filmplan en doelgroep aan bod zullen komen. De nadruk ligt op zelfstandig werken, in kleine groepjes ga je op zoek naar verhalen uit de samenleving en doe je research ten behoeve van het ontwikkelen van een documentaire- en fictie plan.

Contacttijd

120 uur

Toets

Wát wordt er beoordeeld?

Na afloop van het blok gaan we na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald. Dit wordt beoordeeld aan de hand van het volgende:

- Groepsopdracht: het uitgewerkte filmidee voor een korte documentaire
- Groepsopdracht: het uitgewerkte filmidee voor een korte fictiefilm
- Groepsopdracht: het mondeling presenteren van je filmidee aan de groep
- Individueel: betoog IDFA

Beoordeling

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- Je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- De toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

Herkansing

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

Studiebelasting

7,5 EC (210 uur)

Blok 3: Visual storytelling

In het blok 'visual storytelling' gaan we al wat meer de diepte in: je onderzoekt actief hoe je binnen een dramatische structuur het verhaal visueel kunt vormgeven. We gaan een wereld bouwen rondom een zelfgekozen personage. Welke gereedschappen gebruiken de vakgebieden VFX&IM, Production design en Cinematography om een visuele en emotionele impact te creëren bij de kijker?

Dit blok bestaat uit theorie en colleges, waarbij je de geleerde kennis direct toepast in verschillende opdrachten. Welke beeldtaal kennen we, bewust en onbewust? Met deze kennis gaan we direct zelf aan de slag. Hoe zorg je ervoor dat je een beeld kan ruiken, proeven en voelen? In korte intensieve modules ga je je verdiepen in de inhoudelijke en praktische toepassingen van de gereedschappen van de vakgebieden. We sluiten het eerste gedeelte van het blok af met een groepsopdracht waarin we een korte film maken. Ook werk je weer verder aan film in context en de filmlijst.

Leerdoelen

Na afloop van dit blok kun je:

- De visual storytelling in een film of documentaire herkennen en analyseren en een relatie leggen met de filmgeschiedenis
- Een basiskennis aantonen van de gereedschappen en de inhoudelijk verhalende werking van visual storytelling bij film en documentaire
- Een bepaald gegeven (script of logline) interpreteren en vormgeven in een korte scene door inhoudelijk gebruik te maken van de gereedschappen van de vakgebieden visual effects, production design en cinematography
- De rol en het samenwerkingsproces benoemen van visual effects, production design en cinematography
- Constructief communiceren bij een samenwerkingsproces (van brainstorm tot eindopdracht)

Literatuur/ leermiddelen

- Marc Matze en Mick van Rossum, online lesstof Cinematography, Filmacademie, 2018
- Lonneke Worm basis fotografie, Filmacademie, 2016
- Hans Beerekamp, docupedia.nl, zekere tendensen in de Nederlandse documentaire, 2011

Blokdocenten

Anne Winterink, Lonneke Worm, Marc Matze en Kasper Oerlemans

(Gast)docenten voorgaande jaren:

Mies Rogmans (docent cinematography), Jillis Molenaar (docent Sound Design) Joery Verweij (visual effects en production design), Janneke vd. Wel (gastdocent VFX & IM), Ellen Lens (costume designer), Jan Derk v.d. Berg (docent Kunstgeschiedenis), Danyael Sugawara (studieleider regie fictie), René van Uffelen & Menno Otten (film in context), en Anna de Beus (samenwerken en communiceren)

Onderwijsvorm

Een mix van (online) colleges, praktijkonderwijs, een individuele opdracht, een groepsopdracht en festival bezoek.

Contacttijd

120 uur

Toets

Na afloop van het blok gaan we met behulp van de beoordelingscriteria na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald aan de hand de volgende producten:

- Groepsopdracht
- Individueel: film in context opdracht
- Individueel: reflectieverslag

Beoordeling

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- Je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- De toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld

Herkansing

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

Studiebelasting

7,5 EC (210 uur)

Blok 4: Sound design en montage

In blok 1 t/m 3 heb je kennismaat met dramatische structuren, visuele beeldtaal en analyse. Vanuit deze basis ga je nu de werking van geluid en montage in een filmische vertelling onderzoeken. Een proces waarbij tijd, structuur en vormgeving voortvloeit vanuit idee, inhoud en concept.

Inhoudelijk biedt het blok lessen en oefeningen over de narratieve kracht van montage en geluid: Wat zie ik van wat ik hoor en wat hoor ik van wat ik zie? Hoe breng je een dramatische structuur aan? Hoe belangrijk is de plaatsing van een shot en het geluid in een vertelling? Wat is het verschil tussen een subjectieve en objectieve vertelling en hoe zet je dit in om spanning te creëren? Wat betekent dit voor de *découpage*?

Aan de hand van een case study nemen we een 'kijkje in de keuken' van het post-productieproces van een film of serie. De makers zijn aanwezig en we bespreken het inhoudelijke proces en de samenwerking. Met de opdracht 'Given Footage' ga je met alle opgedane kennis het experiment aan om de narratieve kracht van een filmische vertelling via montage en geluid verder te ontdekken.

Literatuur/ leermiddelen

- Walter Murch, *In the Blink of an Eye, A Perspective on Film Editing (Second Edition)*
- Ben Zijlstra, *leerstof Cinematisch Geluid, Filmacademie, 2018*

Leerdoelen

Na afloop van dit blok kun je:

- De basiskennmerken en –principes van de narratieve werking van geluid en montage in film herkennen en de werking ervan uitleggen en verklaren.
- Het narratief van een eenvoudige scene vertalen in een passend *découpage*plan
- Het specifieke van de rol van montage en sound design aangeven in relatie tot de andere disciplines

- De hoofdlijnen van de geschiedenis van de narratieve film/documentaire (cinema/tv/online) schetsen en daarbij de belangrijkste kenmerken van de verschillende perioden aangeven
- Enkele belangrijke klassieke films of filmfragmenten in eigen woorden inhoudelijk duiden.
- Werk van anderen en zichzelf beschouwen en analyseren m.b.v. een eenvoudig analysemodel en er een mening over verwoorden (geluidsanalyse)
- Reflecteren op de voortgang van de studie (terugblik blok 1 t/m 3)

Blokdocenten

Jillis Molenaar, Faye de Wilde

(Gast)docenten voorgaande jaren:

Ivan Lopez Nuñez (regie/decoupage), en René van Uffelen (studieleider montage), Menno Otten (film in context), Marc Matze & Mies Rogmans (cinematography), Eva Plompen (Montage Praktisch), Alexandros Tomagian (Music in Function), Michel Schöpping (Sounddesign).

Onderwijsvorm

Een mix van colleges, individuele opdrachten en groepsopdrachten waarbij je zelfstandig en deels begeleid samenwerkt

Contacttijd

120 uur

Toets

Na afloop van het blok gaan we na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald. Dit wordt beoordeeld aan de hand van:

- Integrale toetsopdracht 'Given Footage'
- Toets Montage
- Geluidsanalyse

Beoordeling

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- de toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

Herkansing

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

Studiebelasting

7,5 EC (210 uur)

Blok 5: Documentaire

In dit blok gaan we ondervinden wat er allemaal komt kijken bij het maken van een documentaire. Wat is de artistieke en maatschappelijke betekenis van de documentairefilm? Wat zijn 'goede' personages en hoe maak je met hen een vertelling? Hoe werkt interview en waar kun je het allemaal voor gebruiken? Hoe kies je voor je vertelling de juiste vorm? En hoe is dramaturgie in documentaire toepasbaar? Er komen veel verschillende documentairemakers langs, zodat je een breed scala aan werkwijzen en visies voorgeschoteld krijgt.

Je gaat dit blok vooral veel aan de slag. De theorie die je krijgt, kun je zo direct toepassen in de korte documentaires die je gaat maken. Zo doe je eigen ervaring op. Hierop reflecteren en feedback geven aan anderen is daarbij ook belangrijk.

Leerdoelen

Aan het einde van het blok:

- Heb je ervaring opgedaan met een korte documentaire voorbereiden, ontwikkelen en realiseren.
- Kan je vertellend vermogen in beeld en geluid gebruiken om een creatieve documentaire vertelling te creëren.
- Begrijp je de taakverdeling binnen een documentaire en kan je deze toepassen.
- Kan je vanuit eigen rol constructief communiceren met andere betrokkenen van de documentaire.
- Kan je de kenmerken van de belangrijkste documentaire genres herkennen en benoemen.
- Kan je enkele klassieke documentaires in eigen woorden historisch duiden.
- Heb je ervaring opgedaan met werk en werkprocessen van anderen en heb je geleerd om daarop te reflecteren.

Blokdocenten voorgaande jaren:

Astrid Bussink, Reinette van der Stadt, Paul Sin Nam Richter

(Gast)docenten voorgaande jaren:

Shamira Raphaëla (regie), Mies Rogmans (cinematography), Jillis Molenaar (sounddesign), Menno Otten (film in context), Réon Córdova (immersive media) Chris Westendorp (dramaturgie), Remko Schnorr (cinematography), Iris Kleinsman (research).

Onderwijsvorm

Een mix van oefeningen, workshops, werkcolleges en een integrale eindopdracht.

Literatuur

- Zekere tendensen in de Nederlandse documentaire, van Hans Beerekamp, Amsterdam: Stichting Het Ketelhuis.
- Het vak regie, een introductie, Annemiek van der Zanden en Jet Smit, Filmacademie, 2018.

Toets

- Filmplaan
- De gerealiseerde korte documentaire
- Reflectieverslag

Beoordeling

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- Je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen)
- De toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

Herkansing

Opdracht in overleg met de blokdocenten.

Studiebelasting

7,5 EC (210 uur)

Blok 6: Fictie

Wat wil je vertellen? Waarom? En hoe? Net als in blok 5 zijn deze vragen je vertrekpunt, maar dit keer bij het realiseren van een korte fictiescène. Bij het maken van een fictiefilm komen doorgaans meer mensen kijken dan bij het maken van documentaire; zoals acteurs, production designers en visual effect artists. Al deze mensen moeten met de neuzen één kant op om hetzelfde verhaal te creëren.

Samen maak je een fictieve filmische scène. Een heldere vertelling, die de toeschouwer raakt. Alle fases van het productieproces komen aan bod; van idee naar onderzoek naar draaien tot post-productie en viewing. De focus ligt in al deze fases op artistiek onderzoek en het werkproces.

Samenwerken en communiceren is tijdens het maakproces essentieel. Om zowel van je eigen proces als dat van je medestudenten te leren spelen peergroups een belangrijke rol in dit blok. Met dit 6e blok rond je tevens het gemeenschappelijke deel van de propedeuse af. Aan het eind van dit blok maak je een reflectieverslag over blok 4 t/m 6 aan de hand van de competenties van de propedeuse.

Leerdoelen

Na afloop van dit blok kan je:

- Vanuit verschillende film-disciplines artistiek onderzoek doen naar het inzetten van filmtaal ten behoeve van het te vertellen verhaal.
- Vanuit je eigen bijdrage aan het artistiek onderzoek een onderzoeksdossier bijhouden in je DLO onderzoeksdossier.
- In samenwerking met de verschillende vakdisciplines een stijldossier opbouwen en daar vanuit je eigen vakdiscipline een constructieve bijdrage aanleveren.
- In samenwerking met alle vakdisciplines, het pre-productie-, draai- en post-productieproces van een korte fictiefilm doorlopen.
- Praktische tools uit de voorafgaande blokken op passende wijze inhoudelijk inzetten om het verhaal te vertellen.
- Constructief communiceren tijdens het gehele samenwerkingsproces.
- Constructief peerfeedback geven aan medestudenten
- Inzichtelijk formuleren hoe je leerproces is verlopen. Waarin ben je vooruitgegaan en wat zijn je verbeterpunten?

Blokdocenten

Marcel Visbeen (regie fictie, scenario), Joery Verweij (production design), Marc Matze (cinematography)

(Gast)docenten voorgaande jaren

Jillis Molenaar (sound design), Anna de Beus, (samenwerken en communiceren), Dirk Achten, (setdiscipline) Suleiman Alaoui (visual effects), Seabert Deuling (decor en constructie).

Onderwijsvorm

- De blokopdracht staat centraal. Bij de indeling van groepsopdracht wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de verschillende vakdiscipline. Het staat je echter in dit blok vrij om buiten je eigen vakdiscipline te werken. (Uitzondering: Het is studenten die in dit blok de regie van een film doen niet toegestaan óók een andere discipline uit te voeren, zoals bijvoorbeeld acteren of camera.)
- Gedurende het blok worden er verschillende colleges gegeven ter inspiratie.
- Er zijn coachingsmomenten met de blokdocenten over het filmplan en stijldossier.
- Om niet alleen van je eigen proces maar ook van dat van je medestudenten te leren, krijgt iedere groep een peergroup. Deze peergroup volgt het proces van één andere groep.

Toets

Na afloop van het blok gaan we met behulp van de beoordelingscriteria na of je de belangrijkste leerdoelen van dit blok in voldoende mate hebt behaald aan de hand de volgende producten:

- Het proces (van idee t/m eindresultaat en evaluatie) van de blokopdracht (het realiseren van een korte fictiefilm).
- Het individuele onderzoeksdossier in je DLO-portfolio.
- Het reflectieverslag ter voorbereiding van je voortgangsgesprek.

Beoordeling

Je krijgt de 7,5 EC toegekend indien:

- Je voldoende aanwezig bent geweest (we gaan uit van 100% bij de praktische activiteiten en minimaal 80% bij de gemeenschappelijke theorielessen).
- De toetsopdrachten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld.

Herkansing

Aan het einde van de laatste week is het mogelijk om een reparatie-opdracht te maken als je individuele verslag en/of het onderzoeksdossier niet in orde is. De precieze reparatie-opdracht zal op basis van de eindbeoordeling door de blokdocenten worden geformuleerd en zal uiterlijk half augustus ingeleverd moeten zijn.

Studiebelasting

7,5 EC (210 uur)

Specialisatieprogramma Regie

Algemene typering en inhoud

Anders dan in het grootste deel van het propedeuseprogramma volg je in het specialisatieprogramma specifiek onderwijs gericht op de eigen afstudeerrichting. Het is een gezamenlijk onderwijsprogramma van de vakklassen Regie fictie & Regie documentaire. Bij een aantal workshops zijn ook andere vakklassen betrokken. Het programma vindt gedurende het jaar in een zestal 'specialisatieblokken' plaats. Je leert op deze manier elkaar en de docenten beter kennen. Inhoudelijk ligt de nadruk op het onderzoeken en verwerven van basale technische, inhoudelijke en creatieve vaardigheden. Tijdens de specialisatie krijgen zowel jij als de opleiding een beter beeld van je geschiktheid voor het beroep.

Leerdoelen

Het programma is gericht op de propedeusecompetenties.

Onderwijsvorm

'Hands-on' werkcolleges en zelfwerkzaamheid aan de hand van opdrachten.

Programma

Het specialisatieprogramma omvat zes blokken met een eigen typering en inhoud. Door de blokken heen zijn er bovendien lessen en activiteiten rond filosofie, communicatie en artistiek leiderschap.

- specialisatie 1: introductie
- specialisatie 2: zelfportret
- specialisatie 3: Van idee naar verhaal & spelregie
- specialisatie 4: Research
- specialisatie 5: Idekaloog

- specialisatie 6: de kracht van obstructie & de kracht van geluid
- leerlijn communicatie & artistiek leiderschap
- leerlijn filosofie

Toets

Integrale beoordeling van de competenties van de student op basis van het functioneren gedurende het specialisatieprogramma.

Beoordelaars

Annemiek van der Zanden en Danyael Sugawara

Beoordeling

De studiepunten worden na specialisatie 6 toegekend indien:

- minimaal 80% aanwezigheid en actieve participatie
- de eindresultaten van specialisatie 3, 4, 6 staan op Kaltura
- voldoende beoordeling voor de competenties
- voldoende beoordeling reflectieverslag Specialisaties

Studiebelasting

15 EC (420 uur)

Specialisatie 1: Introductie

Algemene typering en inhoud

Aan de hand van je aanmeldingsfilm en een zelfgekozen fragment licht je je keuze voor regie en je inspiratiebronnen toe. Je analyseert waar je fascinatie vandaan komt en welke interesse gebieden je hebt op het gebied van film/media en verhalen vertellen.

De praktijkopdrachten bestaan uit het vertellen van een fotoverhaal in 5 scènes met stilstaand beeld en een persoonlijk geschreven essay over woede, angst, vreugde en verdriet.

Leerdoelen

Na afloop heb je:

- inzicht verkregen in films en thema's die jou inspireren tot het zelf maken van films;
- inzicht verworven in storytelling door middel van stilstaand beeld (5 scènes)

Specialisatie 2: Zelfportret

Algemene typering en inhoud

Je leert een korte film te maken op basis van zelf ingebrachte elementen gebaseerd op eigen ervaringen en hoe die te vertalen naar filmisch werk. Wat is een onderzoeksvraag? Hoe maak je een verhaal dat het particuliere overstijgt? Hoe zet je deze inspiratie om in een filmvertelling?

Leerdoelen

Na afloop heb je ervaring opgedaan in het:

- ontwikkelen en uitvoeren van een creatief, filmisch idee;
- beeldend vertellen van een verhaal.

Specialisatie 3: Van idee naar verhaal & Spelregie

Van idee naar verhaal

Algemene typering en inhoud

Diverse oefeningen, variërend van interviewtechnieken tot het verbeteren van sociale vaardigheden in groepsverband. Je leert een korte film te maken op basis van zelf ingebrachte elementen. Wat is een premisse? Hoe maak je op basis van eigen interesses en fascinaties een verhaal? Hoe zet je deze inspiratie om in een filmver telling? Ook krijgt je handvatten in kernachtig presenteren, interviewtechniek, samenwerken en beeldend vertellen.

Leerdoelen

Na afloop heb je ervaring opgedaan in het:

- ontwikkelen en uitvoeren van een creatief, filmisch idee;
- voeren van gesprekken en het samenwerken met vakgenoten;
- beeldend vertellen van een verhaal.

Spelregie

Algemene typering en inhoud

Tijdens deze reeks elementaire spellessen speel je zelf om erachter te komen wat er zoal van acteurs gevraagd wordt. Door veel te oefenen leer je hoe je het beste resultaat kunt halen uit acteurs. Ook wordt er gewerkt met acteurs. Er wordt gewerkt aan je dramatisch inzicht, je creativiteit en je spelregievaardigheden.

Leerdoelen

Na afloop heb je ervaring opgedaan in het:

- regisseren van acteurs;
- maken van een analyse van een script/scène en een regievisie, om zo te komen tot speelbare opties voor de acteurs;
- werken met de theorie van Judith Weston.

Specialisatie 4: Research

Research

Algemene typering en inhoud

Aan de hand van lessen en verschillende opdrachten ga je op pad en doe je research naar voor jou onbekende mensen en arena's.

Leerdoelen

Na afloop heb je:

- een eerste kennismaking opgedaan met research;
- ervaring opgedaan in het bevragen van personages, observeren van arena's, het maken van een vertaalslag van research naar een specifieke filmver telling

Specialisatie 5: Idekaloo

Algemene typering en inhoud

Tijdens deze specialisatie leer je vanuit je eigen visie te interpreteren. Interpretatie is een van de meest belangrijke eigenschappen die een regisseur heeft om zijn eigen stem of signatuur in te kunnen zetten om een verhaal in beeld en geluid te brengen. Elke scenario of situatie is een puzzel die je op verschillende manier kan oplossen. Hoe je die puzzel oplost maakt het dat je je eigen signatuur kan overbrengen.

Tijdens deze lessen en praktijkoefening werk je met de Bijbelse 10 geboden. Deze 10 geboden interpreteer je en vertaal je naar een conflictscene. Deze scènes worden vervolgens verfilmd met een mobiele telefoon en gemonteerd. Je speelt zelf in de films en werkt gezamenlijk aan de scene (montage, cameravoering etc).

Leerdoelen

Na afloop heb je ervaring opgedaan:

- in het ontwikkelen van conflict;
- in dramaturgische interpretatie;
- in beeld dramaturgie;
- met symboliek en metafoer in beeld;
- in het werken met kaders en “het verhaal buiten het kader”.

Specialisatie 6: De kracht van obstructie & de kracht van geluid

De kracht van obstructie (ism Cinematography)

Algemene typering en inhoud

Je krijgt verschillende kleine opdrachten waarin het beeld centraal staat. In de workshop staat het kunnen omgaan met onvoorspelbare ontwikkelingen centraal. Obstructies kunnen zelfopgelegde beperkingen zijn, die de maker helpt in het ontwikkelen van een filmidee. Obstructies kunnen ook beperkingen van buitenaf zijn, waarmee een maker flexibele mee leert om te gaan, om het creatieve proces niet te belemmeren.

Leerdoelen

Na afloop heb je:

- ervaring opgedaan in het ontwikkelen en uitvoeren van een creatief, visueel idee;
- ervaring opgedaan in het omgaan met opgelegde obstructies;
- inzicht verkregen in de toegevoegde waarde van obstructies voor het creatieve proces.

De kracht van geluid (ism Sound Design)

Algemene typering en inhoud

Je krijgt verschillende kleine opdrachten waarin geluid centraal staat. Deze opdrachten worden in teams van regisseur en sound designer uitgevoerd. Narratieve technieken en hoe die in sound design vorm te geven worden onderzocht – om tot een verrassende en spannende auditieve vertelling te komen.

Leerdoelen

Na afloop heb je:

- ervaring opgedaan in het ontwikkelen en uitvoeren van een creatieve vertelling in audio;
- inzicht verkregen in de toegevoegde waarde van sound design en narratieve technieken.

Leerlijn Communicatie en artistiek leiderschap

Algemene typering en inhoud

Lessen communicatie in combinatie met groepsopdrachten waarin communicatie, (lichaams)houding, feedback geven en vragen centraal staan. Workshop waarin vaardigheden met betrekking tot artistiek leidinggeven centraal staan.

Leerdoelen

Na afloop heb je:

- een eerste kennismaking gehad met het vak communicatie en artistiek leidinggeven;
- ervaring opgedaan in het bevragen, beargumenteren, discussiëren met en luisteren naar medestudenten over inhoudelijke kwesties.

Leerlijn Filosofie

Algemene typering en inhoud

Lessen filosofie en groepsdiscussie aan de hand van (filosofische) teksten en filmfragmenten waarin existentiële vragen en dilemma's opgeworpen worden over o.a. ethiek, weten, kennen, politiek, sociologie en identiteit.

Leerdoelen

Na afloop heb je:

- een eerste kennismaking gehad met het vak filosofie, het stellen van (filosofische) vragen, redeneren, motiveren, beargumenteren;
- ervaring opgedaan in het bevragen van, verdiepen in, discussiëren met en luisteren naar medestudenten over maatschappelijke en filosofische kwesties.

BIJLAGE 1. DE EINDCOMPETENTIES VAN DE OPLEIDING

1. Creërend vermogen

De afgestudeerde maakt filmisch werk waarin relevante verhalen vanuit een artistieke visie worden verteld.

Gedragsindicatoren:

- signaleert relevante ontwikkelingen in heden en verleden, onderzoekt de eigen fascinaties en vertaalt deze naar ideeën voor authentieke filmische verhalen.
- vertelt deze verhalen vanuit het eigen specialisme voor verschillende platforms en formats.
- creëert in samenwerking met anderen hoogwaardige filmische content in aansprekende vormgeving in beeld en geluid.
- ontwikkelt een artistieke visie en een onderscheidende signatuur.
- plaatst zichzelf en eigen werk in een breder (inter)cultureel, maatschappelijk en internationaal perspectief
- maakt effectieve keuzes in dramaturgie, storytelling en vormgeving in beeld en geluid in relatie tot beoogde doelgroepen.

2. Onderzoekend vermogen

De afgestudeerde komt door onderzoek en reflectie tot inzicht en kennis voor filmisch werk.

Gedragsindicatoren:

- verkent en experimenteert en zet bevindingen in voor de verdere ontwikkeling van eigen werk.
- formuleert relevante beroepsvragen.
- verzamelt, analyseert en interpreteert ervaringen en gegevens op een systematische manier en trekt op grond hiervan conclusies.
- onderbouwt en benut de resultaten van (eigen) onderzoek voor de ontwikkeling van filmisch werk of het specialisme.
- maakt gebruik van uiteenlopende (artistieke, ambachtelijke, theoretische en maatschappelijke) bronnen voor de ontwikkeling van eigen filmische werk.
- beoordeelt eigen en andermans werk en werkwijze op intenties, artistieke waarde en publieke perceptie.

3. Ambachtelijk vermogen

De afgestudeerde hanteert vakmatig een breed scala aan instrumentele kennis en vaardigheden bij het produceren van onderscheidend filmisch werk.

Gedragsindicatoren:

- past specialistisch vaktechnisch instrumentarium toe.
- vertaalt kennis van de mogelijkheden en onmogelijkheden van aanverwante vakdisciplines naar een optimale eigen bijdrage.
- analyseert en benoemt de mogelijke en gewenste effecten van het verhaal en zet bewust, vanuit de eigen discipline, filmische uitdrukkingsmiddelen in om deze werking te realiseren.
- stemt eigen handelen effectief af op de verschillende fases van ontwerp- en maakprocessen.
- maakt gebruik van kennis van internationaal filmrepertoire, cultuurgeschiedenis en ontwikkelingen in het hedendaagse (inter)culturele landschap.

4. Samenwerkend vermogen

De afgestudeerde draagt constructief bij aan de samenwerking in het (film)team.

Gedragsindicatoren:

- kent de eigen kwaliteiten en valkuilen binnen samenwerkingsprocessen.
- draagt actief bij aan het groepsproces.
- gaat verantwoordelijk, flexibel en respectvol om met de verschillende rollen, verantwoordelijkheden, belangen, persoonlijkheden en achtergronden in samenwerkingsverbanden.
- vraagt, geeft en ontvangt feedback op een constructieve manier.

5. Vermogen tot groei en vernieuwing

De afgestudeerde kan eigen werk en werkwijze blijvend ontwikkelen en verdiepen en levert hierdoor een bijdrage aan de ontwikkeling van de filmkunst en het vakgebied.

Gedragsindicatoren:

- heeft inzicht in de eigen talenten en mogelijkheden en reflecteert op de eigen persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de eigen positie in de sector.
- gebruikt reflecties om eigen visie en werk verder te ontwikkelen en zich te positioneren: ten opzichte van vakgenoten, in een breder kunst domein en in maatschappelijke perspectief.
- integreert technologische, inhoudelijke en artistieke vernieuwingen in eigen vakmanschap.
- is actief met eigen scholing en staat open voor collegiale toetsing en kennisdeling.

6. Organiserend en ondernemend vermogen

De afgestudeerde kan een professioneel bestaan opbouwen en de eigen projecten effectief organiseren in een (inter)nationaal opererend werkveld.

Gedragsindicatoren:

- signaleert kansen en toont zich inventief in het gebruik van creatieve processen, formats en workflows.
- past kennis toe van persoonlijke marketing en (nieuwe) verdienmodellen en maakt daarbij gebruik van relevante platforms.
- vertaalt kennis van productie, marketing en distributie naar de eigen beroepspraktijk
- vertaalt (beperkte en veranderende) voorwaarden in tijd, geld en kwaliteit naar passende werkprocessen.
- organiseert eigen werkprocessen in onderlinge samenhang en maakt bewust afwegingen tussen artistiek hoogwaardig werk, financieel lucratief werk en investeringen in toekomstig werk.
- stelt zich flexibel op in uiteenlopende beroepssituaties, maar bewaakt de eigen voorwaarden.

7. Communicatief vermogen

De afgestudeerde is in staat tot effectieve interactie binnen uiteenlopende beroepscontexten.

Gedragsindicatoren:

- communiceert gericht mondeling en schriftelijk via (sociale) media binnen een interdisciplinaire, interculturele en internationale arbeidsomgeving.
- verwoordt eigen artistieke ideeën, concepten, visies, keuzes en werkwijzen helder en in passende vormen tegenover derden.
- genereert actief bekendheid en/of mogelijkheden voor eigen werk.

